

MEMENTO MORI

WYBRANE PRZYCZYNY ŚMIERCI WŚRÓD
SPOŁECZNOŚCI ŻYDOWSKIEJ
W OKRĘGU METRYKALNYM KRAKOWSKIM
NA LATA 1913 - 1914

LUIZA RACH
INSTYTUT STUDIÓW INFORMACYJNYCH
UNIwersytet Jagielloński 2020

PRACA PRZYGOTOWANA W RAMACH PRZEDMIOTU
MENEDŻER ZASOBÓW INFORMACJI

114	16. marca 1914 L. 9 Szymon Czech	o- s. rano	osmatego	marca	1914	dziewięćset czterdzieści	Czuchów Nr. 1.	osmatego	marca	1914	Kraków	bezimienna córka Dawida i Ewy Wolfowie szykary w Czuchowie	Czuchów	1	dziworyna	1/2 godz.					brak sił do życia
-----	--	------------	----------	-------	------	--------------------------	-------------------	----------	-------	------	--------	---	---------	---	-----------	-----------	--	--	--	--	-------------------

BEZIMIENNA DZIEWCZYŃKA, 1/2 GODZINY
BRAK SIŁ DO ŻYCIA

245.

30. maja 1912
L. - 183
Dr. Barnaciński

o 6. po południu
dwudziestego dziewiątego

maja

1912. dwadzieścia dwa następnie

Kraków

51. ul. Działowska

trzydziestego pięć następnego

maja

1912.

Kraków

Plód męski donoszący
Mochy Engelberg
i miśliwego ojca
Mosesa Halperna
agentu w Krakowie

Kraków

51.

wymówienie

PŁOD MĘSKI, WYMÓŻDZENIE

INACZEJ WYPŁUKANIE MÓZGU, PROCEDURA LEKARSKA STOSOWANA W PRZYPADKU BRAKU
MOŻLIWOŚCI PRZEPROWADZENIA PORODU NATURALNEGO LUB CESARSKIEGO CIĘCIA

44.	31. stycznia 1913 L. - 29. Dr. Bernaciński	o 9 ³⁰ po południu	trzydziestego	stycznia	1913 - dziewięćset trzydzieści	Kraków 11. ul. Podgórska	piętnastego	lutego	1913	Kraków	Rachela Ortner córka Józefa handlarza	Kraków	11.	11.	11.	11.	11.	nieżył jelit - kiła wrodzona
-----	--	-------------------------------	---------------	----------	--------------------------------	-----------------------------	-------------	--------	------	--------	--	--------	-----	-----	-----	-----	-----	------------------------------

RACHELA ORTNER, 11 MIESIĘCY
NIEŻYT JELIT - KIŁA WRODZONA

84	25. lutego 1914 L. 3 Jan Rajtar	o 6 wieczór	dwudziestego czwartego lutego	1914 czterdziest ośmiasięć	Prądnik biały 18.	dwudziestego siódmego lutego	1914	Graków	Rozalia Metzendorf ślubna córka Ema niela rolnika w Prądniku białym	Prądnik biały	18.	trzydziestego	1 1/2	rozbieżnie
----	---------------------------------------	-------------	----------------------------------	----------------------------	----------------------	---------------------------------	------	--------	---	---------------	-----	---------------	-------	------------

ROZALIA METZENDORF, 1 1/2 LAT
ZAZIĘBIENIE

368.	25. sierpnia 1914 L. - 307. Dr. Bernaciński	o 1. rano	dwudziestego piątego	sierpnia	1914	Kraków	15. ul. Augustyjańska	dwudziestego siódmego	sierpnia	1914	Kraków	Jakób Jochanowicz syn Smolii Jochanowicz i nieślubnego ojca Girscher Sprica szewca w Krakowie	Kraków	15.	1	3 1/2					nieżyt jelit
------	---	-----------	----------------------	----------	------	--------	-----------------------	-----------------------	----------	------	--------	--	--------	-----	---	-------	--	--	--	--	--------------

JAKÓB JOCHANOWICZ, 1 ROK 3 MIESIĄCE
NIEŻYT JELIT

87.	26. lutego 1912 № 236 L. 1294 Kak 12.	89.	dwudziestego siódmego lutego	1912. dwudziest siedemnastu w Szpitalu św. Łazarza	dwudziestego ósmego lutego	1912.	Grodzisk	Wilhelm Hellberg	Grodzisk	ul. Piłta 61	możeszona	21	wolny	variola
-----	---	-----	---------------------------------	---	-------------------------------	-------	----------	---------------------	----------	--------------	-----------	----	-------	---------

WILHELM HELLBERG, 21 LAT VARIOLA

OSPA PRAWDZIWA

123.	17. marca 1912 L. d. 7. Franciszek Gajewski	siemnaslego	marca	1912 - czterdziest latnoscie	Mogila 168	siemnaslego	marca	1912	Stokholm	Mojesz Eichenbaum ben pascia w Mogile	Mogila	168	merchowa	80.				Spinalizowanie serca
------	---	-------------	-------	------------------------------	------------	-------------	-------	------	----------	---	--------	-----	----------	-----	--	--	--	----------------------

MOJŻESZ EICHENBAUM, 80 LAT
SPARALIZOWANIE SERCA

397.	16. września 1914 № 1013 657.	1 1/2 u.	piętnastego	wrzesnia	1914	Kraków	Karolina Grüner córka krawca urodzona w Szawinie	Skawina	pow. Podgórze	dziewczyna	12	wolna	Dysenterya	
398.	15. września 1914 № 1010. 6109 1/2.	11.	piętnastego	wrzesnia	1914	Kraków	Doba Weitrenblum córka sklepikarstwa urodzona w Modlinie ad Kraków.	Modnica	pow. Kraków	kobieta	18.	wolna	Dysenterya	
							1914 - dziesięćset czterdziest 1914 - dziesięćset czterdziest							
							Kraków w szpitalu św. Łazarza							
							siedemnastego							
							wrzesnia							

KAROLINA GRUNER, 12 LAT
DOBA WEITZENBLUM, 18 LAT

DYSENTERIA

CZERWONKA BAKTERYJNA, CHOROBA ZAKAŻNA.
ZGONY W ZBLIŻONYM CZASIE W TYM SAMYM SZPITALU. MOŻLIWA EPIDEMIA

410.	26. września 1914 L. - 301.	o 11 ²⁰ rano	dwudziestego siematego września	1914. dwudziestego siematego	Kraków w pociągu	dwudziestego siematego września	1914	Kraków	Emil Herman	żołnierze 1. batal. sov., porów, 6. komp.									Dysenteria
------	--------------------------------	-------------------------	------------------------------------	------------------------------	---------------------	------------------------------------	------	--------	----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------

EMIL HERMAN, WIEK NIEZNANY DYSENTERIA

ZGON W POCIĄGU

93	27. lutego 1912 L. 69 Dr. Bernajnski	o 1. przed południem	dwudziestego siódmego lutego	1912 dwudziest dwa dni	Kraków 8. ul. Skawińska spit. pr.	dwudziestego dziewiętego lutego 1912 Kraków	Lea Lerner ben. patrz. dnienia w Krakowie	Kraków	ul. Skawińska 13.	kobieta	64					rak Łechtaczki
----	--	----------------------	---------------------------------	------------------------	--------------------------------------	--	--	--------	-------------------	---------	----	--	--	--	--	----------------

LEA LERNER, 64 LATA RAK ŁECHTACZKI

RAK SROMU, RZADKI NOWOTWÓR ZŁOŚLIWY

70.	10. lutego 1913 L. - 47 Dr. Bernajński	o 5. przed południem	dziewiętego	lutego	1913 dziewięćset trzydzieści	Kraków	w szpitalu irackim	jedenastego	lutego	1913	Kraków	Anna Monderer żona kelnera w Krakowie	Kraków	15. ul. Miodowa	kobieta	39.						ciężka pozamaciczna
-----	--	----------------------	-------------	--------	------------------------------	--------	--------------------	-------------	--------	------	--------	--	--------	-----------------	---------	-----	--	--	--	--	--	---------------------

ANNA MONDERER, 39 LAT CIĄŻA POZAMACICZNA

144	30. marca 1913 L. - 109 Dr. Bernaciński	o b. po południu	dwudziestego siemego	marca	1913	Spoków	Salomea Grossmann córka Rubinca handlarza w Kwa- kowie	Spoków	14.	drzewny	1	11	złamanie czaszki i kończyny dol- nej prawej, śmierć przypadkowa upadek z okna z II. piętra
-----	---	------------------	----------------------	-------	------	--------	--	--------	-----	---------	---	----	--

SALOMEA GROSSMANN, 1 ROK 11 MIESIĘCY
ZŁAMANIE CZASZKI I KOŃCZINY DOLNEJ PRAWYJ, ŚMIERĆ
PRZYPADKOWA, UPADEK Z OKNA Z II. PIĘTRA

158.	17. kwietnia 1914 L. - 132 Dr. Bernaciński	o. C. Hono	siedemnastego	kwiethia	id 14 - dwieście czterdzieści	Warszawa	12. ul. Skawinska	dwieście następnego	kwiethia	1914	Warszawa	Ryfka Reinstein	Warszawa	12.	dwieście następnego	2.	złamanie kości czaszki z następnym krwiakiem podoponowym.
------	--	------------	---------------	----------	-------------------------------	----------	-------------------	---------------------	----------	------	----------	--------------------	----------	-----	---------------------	----	---

RYFKA REINSTEIN, 2 MIESIĄCE
ZŁAMANIE KOŚCI CZASZKI Z NASTĘPNYM KRWIAKIEM
PODOPONOWYM

32.	21. stycznia 1913 L. - 20. Dr. Bernaciński	o 1. w południe	- dwudziestego	stycznia	1913 - dziewięćset trzydzieści	Kraków	w szpitalu jraselskim	- dwudziestego drugiego	stycznia	1913	Kraków	Jentla Fraubmann żona przekupnia	Kraków	kobieta	60.	Stłamanie uda lewego komplikowane
-----	--	-----------------	----------------	----------	--------------------------------	--------	-----------------------	-------------------------	----------	------	--------	--	--------	---------	-----	-----------------------------------

RYFKA FRAUBMANN, 60 LAT
ZŁAMANIE UDA LEWEGO KOMPLIKOWANE

357.	22. sierpnia 1912 L. - 82. Hs. A. Fiedler	o M. przed południem	sierpnia	dwudziestego pierwszego	sierpnia	1912	Kraków	David Schulem Rubinstein handlarz, namie- skaczy w przytulku starców żydowskich w Krakowie	Kraków	merogymna	72.	spadł z okna 1. piętra
------	---	----------------------	----------	-------------------------	----------	------	--------	---	--------	-----------	-----	------------------------

DAWID SCHULEM RUBINSTEIN, 72 LATA
UPADŁ Z OKNA 1. PIĘTRA

253.	14. czerwca 1914	o 11. rano	czwarta	1914. dzień wcz. wtorek	Warszawa	1914	Warszawa	Maryja Büchenholz r. Fischwang przekupka	Warszawa	9.	kobieta	51.	Opalenie prawie całego ciała (przypadek)
------	------------------	------------	---------	-------------------------	----------	------	----------	---	----------	----	---------	-----	---

MARYA BUCHENHOLZ, 51 LAT
OPARZENIE PRAWIE CAŁEGO CIAŁA (PRZYPADEK)

496.	27. listopada 1912 L.-333 Dr. Bernaciński	o 4. po południu	dwudziestego siódmego	listopada	1912	dwieście dwanaście	Kraków	w szpitalu iraelickim	dwudziestego ósmego	listopada	1912	Kraków	Rozalia Herzog	składowa antykwaryczna w Krakowie	Kraków	kobieta	70.	pancernia	oparzenie całego ciała
------	---	------------------	-----------------------	-----------	------	--------------------	--------	-----------------------	---------------------	-----------	------	--------	-------------------	--------------------------------------	--------	---------	-----	-----------	------------------------

ROZALIA HERZOG, 70 LAT OPARZENIE CAŁEGO CIAŁA

180.	6. maja 1914 L. - 80. Dr. Weinsberg	a 2. po południu	piątego	maja	1914 dzień wjeźśet ptemacie	Kraków	17. ul. Gertyndy siódmego	maja	1914	Kraków	Henryk Drenger syn ślubny Galama, na "Isaka kra", mama w Krakowie	Kraków	17.	chłopiec	2 1/2				Combustio
------	---	------------------	---------	------	-----------------------------	--------	------------------------------	------	------	--------	---	--------	-----	----------	-------	--	--	--	-----------

HENRYK DRENGER, 2 1/2 ROKU COMBUSTIO

POPARZENIE

553.	31. grudnia 1914 L. - 59. Dr. Jan Charko	o 6. rano	trzydziestego pierwszego	grudnia	1914 czterdzieści czterech	Kraków	ul. Krakowska	drugiego	stycznia	1915	Kraków	Leja Wagstock wdowa, bez majątku	Kraków	28		kobieta	76					Combustio, spaliła się w nocy sekcja sądowa się odbyła
------	--	-----------	--------------------------	---------	----------------------------	--------	---------------	----------	----------	------	--------	--	--------	----	--	---------	----	--	--	--	--	---

LEJA WAGSTOCK, 76 LAT
COMBUSTIO, SPALIŁA SIĘ W NOCY.
SEKCJA SĄDOWA SIĘ ODBYŁA

POPARZENIE

528.	6. grudnia 1914 L. 2. Józef Wójcicki	o 8. rano	czwartego	grudnia	1914 dzień i set anternoisie	Njazd obrotu dworski Nr 3.	świątecznego	grudnia	1914	Kraków	Blima Jedlower wdowa, służyła przy pachcie mleka	Njazd	3.	kobieta	68.					Spadła z wozu
------	--	-----------	-----------	---------	------------------------------	-------------------------------	--------------	---------	------	--------	---	-------	----	---------	-----	--	--	--	--	---------------

BLIMA JEDLOWER, 68 LAT
SPADŁA Z WOZU

341.	5. sierpnia 1914 L. Dr. Koperniański	o 2. po południu	trzeciego	sierpnia	1914 dwudzięćset internasie	Kraków Por kolejoży przy stacji Gzregorzki Dr. XII.	piątego	sierpnia	1914	Kraków	China Grünbaum robotnik we fabryce Kleinkopfa w Kra- kowie	Kraków	Gzregorzki Dr. XII.	meningyja	32.			Decapitatio (przejechanie koleją)	Leżycza polic. sanit.
------	--	------------------	-----------	----------	-----------------------------	--	---------	----------	------	--------	--	--------	---------------------	-----------	-----	--	--	--------------------------------------	-----------------------

CHUNA GRUNBAUM, 32 LATA DECAPITATIO (PRZEJECHANIE KOLEJĄ)

ODCIĘCIE GŁOWY

337.	4. sierpnia 1914 L. - 131. Dr. Weinsberg	o 730 po południu	czwartego	sierpnia	W myśl resko. Wojew. Krak. z dnia 12/4, 1934 r. A. Ac. VIII/6/Li/3/34 i polec. Magtu z dnia 20 kwietnia 1934 r. N. IV. metr. 699/34	Kraków Plac Wolności	środkiego	sierpnia 1914	Kraków	Feigenbaum syn meladnika krawieckiego	Kraków	3. ul. Piękna	chłopiec	5.	V. wpisano: "darwiszko krawca"	Eventratio / przejechanie przez tramwaj!
					W sierpniu 1914 - dzień wczasy interesujące					Tego jest "Lincer" a nie "Feigenbaum" - jed to mylnie wpisano. Jest on głównym synem Mojżesza Lincera i Fegli z domu Schönberger.						

CHAIM FEIGENBAUM, 3 LATA EVENTRATIO (PRZEJECHANIE PRZEZ TRAMWAJ)

WEDŁUG KOREKTY CHAIM LINCER.
EWENTRACJA, ROZEJŚCIE SIĘ JAMY BRZUSZNEJ

331.	3. sierpnia 1914 L.-129. Dr. Weinsberg	o 6. przed południem	trzeciego	sierpnia	1914	Kraków	19. ul. Gertrudy piątego	sierpnia	1914	Kraków	der Eltern.	19.	kobieta	73.	matka gorem świetlnym

EMA VORZIMMEROWA, 73 LATA ZATRUCIE GAZEM ŚWIETLNYM

GAZ MIEJSKI, GAZ KOKSOWNICZY

226.	31. maja 1914 L.-102. Dr. Weinsberg	o 7. przed południem	trzydziestego pierwszego	maja	1914	Kraków	Salomea Templerówna słuchownica medycyny	Kraków	21.	Kobieta	19.	wolna	Vulnera lacerata capitis multi- plicia haemorrhagiae internaes skok z III. pt. w zamiarze sa- mobójczym.
------	---	----------------------	--------------------------	------	------	--------	--	--------	-----	---------	-----	-------	---

SALOMEA TEMPLERÓWNA, 19 LAT
 VULNERA LACERATA CAPITIS MULTIPLICIA HAEMORRHAGIAE
 INTERNAE, SKOK Z III. PT. W ZAMIARZE SAMOBÓJCZYM

RANA GŁOWY I WIELE KRWOTOKÓW WEWNĘTRZNYCH

140.	30. marca 1913 L. - 18 Dr. Hollari	o 5 ³⁰ przed południem	dwudziestego ósmego	marca	1913. dnia pięćset trzydziestego	Kraków	w szpitalu garnizonowym.	trzydziestego	marca	1913	Kraków	Arthur Otto	c. i k. jednoroczny ochotnik, student	Kraków	szkodnika	nieczynna	21	wolny	samobójstwo przez otrucie się
------	--	-----------------------------------	---------------------	-------	----------------------------------	--------	--------------------------	---------------	-------	------	--------	----------------	--	--------	-----------	-----------	----	-------	-------------------------------

ARTHUR OTTO, 21 LAT
SAMOBÓJSTWO PRZEZ OTRUCIE SIĘ

284.	4. lipca 1914 L.-248. Dr. Bernaciński	o 8. wieczór	sióstrę	lipca	1914 dzień i set internazie	Kraków 13. ul. Dietlowska	o 8. wieczór	lipca	1914	Kraków	Samuel Jakob Tilles krawatnik w Krako- wie	Kraków	13.	mercyjna	37. 6	monaty	Samobójstwo przez otrucie ga- zem świetlnym
------	---	--------------	---------	-------	-----------------------------	------------------------------	--------------	-------	------	--------	---	--------	-----	----------	----------	--------	--

SAMUEL JAKÓB TILLES, 37 LAT 6 MIESIĘCY
SAMOBÓJSTWO PRZEZ OTRUCIE GAZEM ŚWIETLNYM

GAZ MIEJSKI, GAZ KOKSOWNICZY

315.

27. lipca 1914
L. - 37.
Dr. Klücker

o 4. po południu

dwudziestego siódmego

lipca

1914 dwudzięćset czterdziestego

Kraków

w szpitalu garnizonowym

dwudziestego dziewiątego

lipca

1914

Kraków

Fritz
Engel
szeregowiec
w Krakowie

Kraków

Dobie

we wrześniu

18.

wolny

przez zastrzelenie

FRITZ ENGEL, 18 LAT
PRZEZ ZASTRZELENIE

516.	29. listopada 1914 L. 1184	o 10 ³² wieczór	dwudziestego siódmego listopada	1914 dwudzięset czteremście	Wrocław w c. i k. szpitalu garnizon. Nr. 15.	dwudziestego dziewiętego listopada	1914	Wrocław	Georg Vagy nadporučnik węgierski obrony kraj. p. p. Nr. 10 12. komp. Szatónalhatibél úrszobony Semplin Węgry	wezwana	26.	wolny	Postwał
517.	30. listopada 1914 L. 1230.	o 8 ³² wieczór	dwudziestego ósmego listopada	1914 dwudzięset czteremście	Wrocław w c. i k. szpitalu garnizon. Nr. 15.	dwudziestego listopada	1914	Wrocław	Adolf Reinitz kierownik smeregowie 34. p. p., 14. kompania úrszobony Pisma, Solvár Węgry	wezwana	33	monat	Postwał w pieści na lewo
518.	2. grudnia 1914 L. 1269	o 5 ³² rano	dwudziestego listopada	1914 dwudzięset czteremście	Wrocław w c. i k. szpitalu garnizon. Nr. 15.	dwudziestego grudnia	1914	Wrocław	Alexander Schreiber porucznik c. i k. 34. p. p., 3. kompania, úrszobony w Berhida, Węgry	wezwana	29.		Postwał w głowę

GEORG NAGY, 26 LAT
POSTRZAŁ

ADOLF REINITZ, 33 LATA
POSTRZAŁ W PIERSI NA LEWO

ALEXANDER SCHREIBER, 29 LAT
POSTRZAŁ W GŁOWĘ

ZGONY ŻOŁNIERZY PODCZAS I WOJNY ŚWIATOWOJEJ. DATY WSKAZUJĄ NA RANY ODNIESIONE
PRAWDOPODOBNIIE W CZASIE BITWY POD KRAKOWEM (16-25 LISTOPADA 1914)

ADALBERT (WOJCIECH) ANTAL, 33 LATA
POSTRZAŁ

ADALBERT (WOJCIECH) ANTAL PADŁ NA POLU CHWAŁY DNIA 24 GRUDNIA 1914
W SZCZYTNIKACH [W] KRÓL. POLSK.

KAROL BERGER, 21 LAT
POSTRZAŁ

KAROL BERGER PADŁ NA POLU CHWAŁY DNIA 24 GRUDNIA 1914 W SZCZYTNIKACH
[W] KRÓL. POLSK.

ZGONY ŻOŁNIERZY PODCZAS I WOJNY ŚWIATOWEJ.

303.	19. lipca 1914 L.-108. Dr. Komorowski	a 2. po południu	-dwunastego	lipca	1914. dniemiset czternaście	Kraków	na gruntach miejscich w aleji Słowackiego	-dwunastego pierwszego	lipca	1914	Kraków	Pinkus Wendum b. waciarni w Krakowie	Kraków	meningyana	74.	wdowiec	Stenocardio - Vitium cordis (nagła śmierć na ulicy)
------	---	------------------	-------------	-------	-----------------------------	--------	---	------------------------	-------	------	--------	--	--------	------------	-----	---------	--

PINKUS WENDUM, 74 LATA STENOCORDIO - VITIUM CORDIS, NAGŁA ŚMIERĆ NA ULICY

ZGON NA GRUNTACH MIEJSCICH W ALEJI SŁOWACKIEGO.
WADA SERCA

402.	18 września 1914 Porpis Dra L.-219. nieczerstewy	śmiastego	wrzesnia	1914 dwięćset czternaście	Kraków	w szpitalu epid. Nr 2. Łobzów	dwudziestego	wrzesnia	1914	Kraków	Zygmunt Reisz	szeregowiec 2. pułku węgiers. obrony krajowej 2. kompan. urodzony w Sigmundzie ad Presburg na Węgrzech	wienyńska	34.	ronaty	nie podano
------	--	-----------	----------	---------------------------	--------	-------------------------------	--------------	----------	------	--------	------------------	--	-----------	-----	--------	------------

ZYGMUNT REISZ, 34 LATA
NIE PODANO

371.	27 sierpnia 1914 L. - 309. Dr. Pzernaciński	o 10. wieczór	dwudziestego siótego	sierpnia	1914	Kraków	Liebe Gele Hochhaus wdowa, bez zajęcia	10.	Kobieta	103	uwiąd starczy
------	---	---------------	----------------------	----------	------	--------	--	-----	---------	-----	---------------

LIEBE GELE HOCHHAUS, 103 LATA UWIĄD STARCZY

STAROŚĆ

261.	22. czerwca 1914 L. - 17. Kazimierz Gajda	dwudziestego dwudziestego szóstego	czerwiec	1914 - dwudziest internacja	Plesnow 68.	dwudziestego drugiego	czerwiec	1914	Kraków	Friedla (Franciszka) Weiser wdowa po Jakobie	Plesnow	68.	68.	kobieta	106.					Starosi
------	---	--	----------	-----------------------------	----------------	-----------------------	----------	------	--------	--	---------	-----	-----	---------	------	--	--	--	--	---------

FRIEDLA (FRANCISZKA) WEISER, 106 LAT
STAROŚĆ

ŹRÓDŁA

- ARCHIWUM NARODOWE W KRAKOWIE, AKTA STANU CYWILNEGO IZRAELICKIEGO OKRĘGU METRYKALNEGO W KRAKOWIE, SYGN. 29/1472/0/3/558, 1913.
 - ARCHIWUM NARODOWE W KRAKOWIE, AKTA STANU CYWILNEGO IZRAELICKIEGO OKRĘGU METRYKALNEGO W KRAKOWIE, SYGN. 29/1472/0/3/564, 1914.
-

